

KINIJOJ PAGROBTAS VYSKUPAS; NUŽUDYTA DU KUNIGU

40 Darbininkų Žuvo Vokietijos Kasykloje

Norvegijos Rinkimuose Konservatistai Laimėjo; Prūsijos Seimas Atsisakė Išskirti; Maskva Rado Priemonę Išigyti Amerikoniškų Dolerių

PAGROBTAS VYSKUPAS; NUŽUDYTA DU KUNIGU

PEIPING, Kinija, spal. 22. — Kian'e, centralinėje Kian-gsi provincijos dalyje, komunistų gaujos pagrobė vyskupą Mignani, italą, keletą kunigų ir keletą vienuolių seserų ir du kunigų nužudė, anot pranešimo apaštaliniam delegatui. Sakoma, vienas kunigas paliuosotas matyt, darbuotis pagrobtuosius išpirkti.

KOMUNISTAI UŽĖMĘ HUKOW

SHANGHAI, spal. 22. — Praneša, komunistų galvažudžių gaujos užėmusios miestą Hukow, Kiangsi provincijoje. Miesto gyventojų tarpe kilusi pasiauba.

PRUSIJOS SEIMAS PASILIEKA

BERLYNAS, spal. 22. — Fašistai, tautininkai ir komunistai atstovai Prūsijos seime iškėlė bendrą reikalavimą seimą paleisti ir nusiųsti naujus rinkimus.

Bet seimas balsų didžiama pasipriešino tam reikalavimui.

PRALAIMEJO KAIRIEJI

OSLO, Norvegija, spal. 22. — Įvyko Norvegijos parlamento rinkimai. Bijotasi kairiųjų gaivalų iškilimo.

Rinkimus tečiaus laimėjo konservatistai. Kairieji gaivalai dikčiai susmuko.

ISKILMINGAI PASITIKS

PARYŽIUS, spal. 22. — Toms dienomis iš Amerikos čia grįž francūzų lakūnu Coste ir Bellmonte. Čia ruošiamasi juo du iškilmingai pasitikti.

14 ŽUVO AUDROJE

BARCELONA, Ispanija, spal. 22. — Tarpžemių jūros pakraščiais audroje žuvo 14 žmonių.

CHICAGO IR APYLINKĖS.

— Dailus oras ir šalta. Vakar ryte žemiausia temperatūra buvo 32 l.

RUOŠIASI VYTAUTO DIENAI CHICAGOJE, SPALIO 26 D., ASHLAND AUDITORIUM

Siame atvaizde matome Vytauto Komiteto Valdybą ir komisijų narius, kurie entuziastiškai darbuojasi, kad Vytauto sukaktuves suruošus kuoiškilmingiausia ir kad tinkamai pasitikus Illinois valstybės galvą — gub. Louis Emmerson'ą.

Chicago Lietuvos Vytauto Komiteto Valdybą ir Komisijos iš kairės į dešinę sėdi: kun. H. J. Vaičiūnas, p-ni R. Bytautienė, vice-prm., J. M. d. g. prl. M. L. Krūlas, garbės prl., L. Šimutis, centro prl., kun. Ig. Alabavičius, pirmoje eilėje stovi: adv. J. Bortienė, E. Jakaitis, komp. A. Pocius, prof. J. Mas, J. Mickellunas, A. Grišius, J. Krotkus, Antroje eilėje stovi: V. Dauba, p-ni A. Nausėdienė, p-ni Alekšunienė, P. Atkočiūnas, M. Garinskaitė, P. Čižauskas, Paskutinėje eilėje: E. Misius, A. Mondelka, A. Žvirblis, K. Zaromskis, P. Grigolaitis, A. Bacevičius, vice-prl., ir J. Cepulis.

GRAIKŲ VALDŽIA PAKILO KOVOTI "SVETIMŠALIŲ" MOKYKLAS

ATENAI, spal. 21. — Graikų pasekmingai buvo vedama nemažas skaičius graikų katalikų mokyklų. Kadangi katalikybės pažanga pradėjo kliudyti graikų stačiatikių cerkvę, susirūpino stačiatikių dvasiškai savo cerkvės likimu.

Ačiū jų pastangoms, Graikijos valdžia pagaliau paskelbė "ukazą" uždaryti visas "svetimšalių" vedamas mokyklas. Tas liečia katalikų mokyklas, nors šioj šaly jos nėra jokios svetimšalių mokyklos, tik katalikų vedamos ir yra Bažnyčios globoje.

Kada parėdymas paskelbtas, vietos stačiatikių metropolitas nuvyko į vidaus reikalų ministeriją ir asmeniškai aukštino tą valdžios žygį.

"Svetimšalių" mokyklų skaičių įtraukta ir vietos Leono Kolegija, įkurta pačių graikų katalikų 1889 m. gelbstint popežiui Leonui XIII.

Prieš šios mokyklos uždarymą protestą sukėlė ne katalikai, bet tūkstantis stačiatikių moterų. Protestą moterys pasiuntė ministeriui pirmininkui Venizelosui, buvusiam T. Sąjungos suvažiavime Genevoje. Kol-kas nėra žinoma, kaip j tai atsineš valdžia.

IMA DARBUOTIS HOOVERIO PASKIRTAS KOMITETAS

WASHINGTON, spal. 21. — Prezidento Hooverio paskirtas komitetas nedarbo reikale ima darbuotis ne laukų gerinimu, bet bedarbių apdraudimu žiemos metu.

Komitetan įeina kuone vie-ni kabineto nariai — sekretoriai.

VYRIAUSIAS TEISMAS NEPRIIMA APELIACIJOS PROHIBICIJOS KLAUSIMU

WASHINGTON, spal. 21. — Vyriausias Teismas nepriėmė apeliacijos, kurią buvo keliamas klausimas, kad 18-asis priedas esąs priešingas konstitucijai, gi Volsteado įstatymas varžas žmogui laisvę. Buvo nurodoma, kad 18-asis priedas yra aiškiai priešingas kitam konstitucijos priedui ir neteisotai jis atskirų valstybių pripažintas.

Vyriausias Teismas nenori svarstyti jokių klausimų, kas liečia prohibiciją.

SNIEGAS IR ŠALTIS VAKARUOSE

KANSAS CITY, Mo., spal. 21. — Sniegas ir šaltis palietė Vakarus. Rocky kalnų apylinkės ypač sužnybo netikėtai šaltis. Pietinėse Kanados dalyse šaltis pakilo žemiau O.

BEDARBIŲ PAGELBAI

BOSTON, Mass., spal. 22. — Šio miesto taryba išsprendė 1931 metų išlaidas padidinti vienu milijonu dolerių. Tas milijonas skiriamas bedarbių pagelbai — įvairiems viešiesiems darbams.

SUŠALO OBUOLIAI

QUINCY, ILL., spal. 22. — Aną naktį termometras rodė 25 laipsnius šalčio. Daug obuolių sušalo ant medžių šiose apylinkėse.

20 SUZEISTA

BOMBAJUS, Indija, spal. 22. — Čia policija apšaudė indiečius demonstrantus. 20 sužeista.

DAUGIAU ISLEISTI — KAMPANIJA

PHILADELPHIA, Pa., sp. 22. — Čia iškelta kampanija "pirkti visko kuodangiau ir tuojaus", kad siekti geresnių laikų.

Camden, N. J., mieste taip pat iškelta tokia pat kampanija.

Muskegon, Mich., antroji savaitė kai pasitūrį žmonės ima iš bankų pinigų ir visko kuodangiausia perka.

Tai eąs patriotinis žygis. Kada visko daugiau bus perkama, pirkkliai iškels daugiau užsakymų, kada bus užsakymų, dirbtuvėse bus daugiau darbų.

ABISINIJĄ RUOŠIAS Į ISKILMES

ADDIS ABABA, Abisinija, spal. 21. — Čia daromi dideli pasiruošimai karūnuoti Abisinijos imperatorių su žmona lapkričio 2 d. Būsimoms iškilimams nesigailima nei lėšų, nei kitko. Apkarūnuotas imperatorius Ras Tafari vadinsis Jo Imperatoriškoji Didenybė Haile Selassie.

ŽUVO 7 JAUNOS DARBININKES

BRATISLAVA, Čekoslovakija, spal. 22. — Šovinių dirbtuvėje įvyko sprogimas. Žuvo 7 jaunos darbininkės.

"ANT EŽERELIO RY- MOJAU"

Poetas Kazys Inčiūra, šiemet baigė rašyti ir paruošė spaudai didelį romaną iš mūsų šių dienų buities. Romanas žada pasirodyti spaudoje dar šį rudenį — ir tai greitai laiku. Romanas skiriamas Vytauto Didžiojo garbei. "R."

KARININKAI PAGERBE PILSUDSKI

VARŠAVA, spal. 20. — Dešimties metų sukaktuvsė, kaip lenkai su bolševikais baigė karą, tūkstančiai lenkų karininkų suvyko priešais maršalo Pilsudskio namus ir jį pagerbė raliavimais. Pilsudski yra ministeriu pirmininku.

PROJEKTUOJA NAUJUS MOKESČIUS

Finansų ministerijos referentas Baltrušaitis komandiruoja į Latviją ir Estiją susipažinti su tų šalių mokesčių sistema. Mat, finansų ministerija projektuoja naujos rūšies mokesčius ir rinkliavas. "R."

KARALIUS VYKSIĄS Į PALESTINĄ

JERUZALĖ, spal. 22. — Gauta žinia, kad Italijos karalius atvyks į Palestiną. Palestinoje jis praleisias Kalėdas.

NEW YORK, spal. 22. — Sustatyta šio miesto išlaidų samata 1931 m. Numatoma 621,108,709 dolerių išlaidų.

R. B. RUSSELL.

CHICAGOJE

RAGINA PATIEMS SAVE APDĖTI MOKESČIAIS

Siame atsitikime einasi ne apie valdiškuosius mokesčius bet apie bedarbių šelpimą — parūpinti nelaimingiemis mais to ir pastogės, kad nors ku pernaktvoti atėjus šalčiams.

Chicagoj yra šimtai tūkstančių bedarbių. Jų likstančiai neturi kuomi maitintis, nei kur pernaktvoti. Pagelbajiemis yra būtina.

Tad apskrities komisijos prezidentas Cermak ragina visus tuos žmones, kurie dirba, patiems save apdėti mokesčiais bedarbių naudai.

Tik nelaimingas įvykis

Sekmadienio vakare po Avenue M, arti 99 gat., automobilus susidaužė ir patiltė stulpą, kurs neturėjo šviesos. Mašina užsiliepsnojo ir trys vyrai žuvo.

Koronerio teismas išsprendė, kad tai paprastas nelaimingas įvykis.

Gi miesto viršininkai praneša, kad jie nežinojė, kad tas stulpas neturi apsaugos šviesos.

Plėšikai pagrobė inžinierių

Plėšikai Gary, Ind., pagrobė Illinois Steel Co. vyriausią inžinierių Witting su jo automobiliu. Inžinierių surišo, pasodino į automobiliaus užpakalį ir bendrai su juom jo automobiliu atliko kelis plėšimus. Paskiau jį surištą ir automobilį paliko.

Negali nutverti plėšikų

Trys plėšikai ilgai trankosi po Chicago ir puola gazono stotis. Policijai kol-kas nesiseka jų sugauti. Bet jie ar anksčiau ar vėliau bus nutverti ir skaudžiai atsakys už savo darbus.

Suimtas Moran

Arti Waukegan vienam rezorte suimtas šiaurinės Chicago miesto dalies gaujų vadas George Moran, kurs visas laikas slapstėsi nužudžius laikraščio Tribune reporterį Lingle.

Atidedama Foster'iu byla

Triukšmadariui Foster'iu išnaudo byla atidėta tolesniam laikui. Kituomet jis parvežtas iš Los Angeles, kaipo įtariamas Tribune reporterio nužudyme.

PINIGŲ KURSAS

Lietuvos 100 litų	\$10.00
Britanijos 1 sv. sterl.	4.80
Francijos 100 frankų	3.92
Italijos 100 lirų	5.23
Belgijos 100 belgų	13.94
Šveicarijos 100 frankų	19.43
Vokietijos 100 markių	23.81

"DRAUGAS"

Šeima kasdien. Ukyrus sekamadienis

PRENUMERATOS KAINA: Metama — \$4.00, Pusmetama — \$2.50, Trima mėnesiams — \$2.00, Vienam mėnesiui — 75c. Europoje — Metama \$7.00, Pusmetama — \$4.00, Kaspia 35c.

Bendradarbiai ir korespondentams rašyti negrąžina, jei nepažįstama tai padaryti ir nepaisant to tam turtui padėto šankių.

Redaktorius priima — nuo 11:00 iki 12:00 val. dien.

Skelbimų kainos priimančiamis pareikalavus.

Kelbimai sekančiais dienai priimami iki 5 val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.

SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00, Six Months — \$3.50, Three Months — \$2.00, One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00, Six Months — \$4.00, Three Months — 35c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Av., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

ŠMUGIS KATALIKISKAJAI MOKSLEI-
VIJAI.

Šiomis dienomis švietimo ministerija išsiuntinėjo visoms mokykloms moksleivių organizacijų reikalavimus. Šiuo nepaprastu aplinkkraščiu švietimo ministerija uždaro beveik visas moksleivių organizacijas. Paliekama tik skautų brolijos organizacija, ir leidžiama kurtis meno ir sporto kuopelėms.

Visų pirma reikia pastebėti, kad šis aplinkraščių gana keistas ir neaiškus. Švietimo ministerija aplinkkraščiu (1) uždaro visas politiškas visuomenines moksleivių organizacijas ir palieka tik skautų ir meno bei sporto kuopelės. Kas dabar po tokio aplinkraščio daryti su religiška kultūrine organizacija, kuri yra ateitininkai. Ji negali būti uždaryta dėl to, kad aplinkkraščiu uždaro tiksliai politiškas visuomenines.

Sekant valdžios nuomonę reiškiančią spaudą tikrai aiškėja, kad uždaroni ir ateitininkai, priskiriant juos prie politiškas visuomenines organizacijos. Tada yra ne tik neteisinga, bet ir nerimta. Jei religiška kultūrinė organizacija — K. V. C. nario, kurio veikimas apsaugotas konkordatu, negali uždaryti, tai perkrikščiją ją ir politiškas visuomeninę ir uždaro. Išsina, kaip tam latviui: jei jam negalima mėsos valgyti, mėsą perkrikščiją ir žuvį ir sakosi žuvį valgas. Tokia taktika yra negraži ir kenkia jos besilaikančių autoritetui.

Ateitininkai yra Katalikų Veikimo Centro narys. Ateitininkai yra Episkopato globoje, Ateitininkai yra religiška kultūrinė organizacija. Jų uždarymas — yra sulaužymas padaryto su šventuoju Sostu konkordato. Yra stačiai keistas. Ar Vyriausybė ar Episkopas patas gali nustatyti, ar organizacija religiška kultūrinė, ar ne?

"Lietuvos Aidas", vyriausybės nuomonę

reiškias laikraštis, norėtų, kad ir j. K. V. C. jeitų politinės partijos. Jisai net drįsta tvirtinti, kad tokios partijos įeinančios, nors pats aiškiai žino, kas įeina į K. V. C. Pagaliau jei nežino, labai lengvai gali sužinoti, nes K. V. C. nėra kokia slapta organizacija ir neveikia slapta; turi savo įstatus, kodeksą ir visi kas tik nori, gali jį pasiskaityti. Be to "L. A." žmonės turėtų tikėti vyskupų žodžiais ir laisvais. Bet, matyt, jau tokia "L. A." ir jų bendrininkų taktika — viską apsausti politika ir paskui jau persekioti.

Ant politikos arliuko jie norėtų ir pro konkordatą prajoti. Bet jau šis "šmugelis" taip visiems paaiškėjęs, kad stačiai juokin-gas darosi.

Pagaliau kyla klausimas, kiek konkordatas yra reikšmingas, kai kuriems žmonėms, nepripažįstantiems moralinės konkordato galios užsienio politikos klausimuose. Juk vienas vyriausybės narių, spaudos atstovų paklaustas, ar ateitininkų moksleivių organizacijos uždarymas nereikš konkordato laužymo, atsakė: "Apatikškas sostas neturi karinės menės ir jis negalima kalbėti apie išorinę komplikaciją. Tai yra tik moralinė jėga, kuri turi reikšmę tik viduje."

Ateitininkų organizacija auklėja savo narius katalikybės dvasioje. Dabar klausimas, ar leistina pedagoginiu atžvilgiu mokiniui religiška kultūrinė organizacijoj įsigyti katalikškos pasaulėžiūrą ir auklėtis Kristaus mokslo dvasioje?

Atsakymas taip jau rodos aiškus. Ypač mūsų laikais, kada gyvenimas pilnas papiktinimo pavojų, kada mokinytis iš pat jaunų dienų gaudamas visokių tvirkinančių knygų, palaikų, kino teatrų ir p. Auklėjimas katalikybės dvasioje, stiprinimas katalikškos patikėjimo taip jau aiškiai reikalingas, kad kiekvienas rimtesnis pedagogas su tuo sutiks. Ar pakanka mokinį tik prižiūrėti, drausti ta ar kita nedaryti? Kada jam nebus aišku, dėl ko jis tatau turi nedaryti, kada Bažnyčios ir Dievo įsakymai bus į antrą vietą nustumti, kada jam bus uždrausta daryti organizacijoj, kuri auklėjo jį Kristaus mokslo dvasioje, — ar ne policininku pasidarys jam mokytojas su savo priežiūra!

Senai buvo įspėjama Popiežiaus Leono XIII, kad be tikybinio ir dorovinio auklėjimo "nesveika bus kiekviena šėlų kultūra: jaunieji, neįpratę gerbti Dievo, negalės pakelti nė jokios padoraus gyvenimo drąsios, ir, paprastu nekuomet nevaldyti savo aistrų, lengvai pasiduos gundymams ardyti valstybės tvarką."

Ar neturime tokio auklėjimo pavyzdžių? Sikarijais (persisandę žmogžudžiai) vadina jaunuolius, peiliais subadžiusius einanti savo pareigas valdininkai. Iš kokios organizacijos jie išėjo? Iš tų, kur rūpėjo tik kažkoks sportas, ir per dešimt bedugnių buvo nuo katalikškos auklėjimo. Kas šią organizaciją globojo, Bažnyčia ar valstybė? Valstybė globojo ir šelpė, Bažnyčia perspėjo ir draudė jį stoti.

Ir dabar, po viso šito, uždarama religiška kultūrinė Episkopato priežiūroje esančioji Ateitininkų moksleivių organizacija, pa-

netomis. Apie Arabų plėčią prekybą su Pabaltės tautomis, labai įdomų veikalą yra parašęs Georg Jacob "Der nordisch — baltische Handel der Araber", Leipzig, 1878 m.

b) Visose iškaskose tų Arabiškų (Kufiškų) monetų nerandama dideliais puodais, o tik po keliolika ant syk. Imant domėtai, kad IX-Xme šimtmečiuje Lietuvoje suplaukdavo ne tukstančiais bet milijonais tų Arabiškų monetų, tad yra klausimas kur tos monetos dingdavo? Vietininių atsakymą tam klausimui turin, — ugi mūsų prabėgiai tas Arabiškas monetas suldydavo į Luitus.

c) Kai kada su Kapomis sykiu randama ir Arabiškų monetų. Visiems arkalagams ir istorikams yra žinoma, kad 1012 metais Arabų prekyba staiga sustojo ir nuo tų metų daugiau Kufiškų monetų į Europą neplaukė. Tą patį pasitebi ir Georg Jacob "Der nordisch — bal-

tische Handel der Araber" puslapy 50. Taigi šis faktas irgi patvirtina mano nuomonę kad Kapos Lietuvoje kursavo jau IX-me ir X-me šimtmečiuje.

d) Iš pagsarsėjusios Plocke iškaskenos aišku, kad Kapos buvo ten užkastos į žemę XII-me šimtmečiuje. Bet tai dar nereikia, kad tos užkastos Kapos buvo lydytos ir sukaptos dvylikame šimtmečiuje. Jei mūsų gadyneje dar 100 metų senumo pinigais eina per rankas, tad Lietuviška Kapa kuri savo pavydalo nemainė, galėjo kursuoti bent kelis šimtmečius pirm nei į žemę pateko.

Kol vėlybesnės iškaskenos ar kiti faktai manęs neįtikins jog klystu, tai vis vien laikysiuos savo mononės, kad jau IX-me šimtmečiuje Lietuvoje Luitai ir Kapos buvo apyvartoję.

Vytauto Didžiojo gadyneje, Lietuviška Kapa taip buvo pagsarsėjusi ir Europos rinkoje įsigalėjusi, kad tapo beveik

Aplink Afriką.

Prof. K. Pakštas.

LAISKAS ASTUNTAS.

Truputis apie Angolą.

Angolos teritorija apima apie 1,250,000 kvadratinų kilometrų. Taigi šis kraštas yra šešioliką kartų didesnis už jį valdančią Portugaliją, tris kartus didesnis už Vokietiją ir beveik dvidešimt tris kartus didesnis už dabartinių ribų Lietuvą. Kiek čia yra gyventojų — niekas tikrai nežino, nes jų statistikos čia dar nebūvo daryta. Daryta tik paprastų apskaičiavimų, estinacijų. Ir gauti skaičiai tarp dviejų ir penkių milijonų. Tvirtas yra trijų milijonų skaičius. Taigi Angola turi apie čia didesnio pasitiekėjimo trejetą milijonų gyventojų, kurių tarpe tik apie 35,000 europiečių, daugiausia portugalų, ir tik apie trejetą tukstančių kitataučių: anglų, vokiečių, belgų ir afrikansų arba Pietų Afrikos būrų. Po keleto ar keliolika žmonių galima sutikti dar italų, skandinavų, graikų, rusų, lenkų, ispanų ir kitų. Didelė gyventojų dauguma yra Bantų šakos negrai, pasidalinę į daugelį smulkių tautų ir kalbų. Angolos vidurio svarbiausia kalba ir tauta tai: Umbundu, amerikiečių misijonierių manymu turinti apie pusę milijono žmonių (umbundietis jų kalboje Očimbundu, daugskaitoje: Ovinimbundu). Tai esanti graži ir labai turtinga kalba, kuria galima išreikšti įvairiausias mintis ir idėjas. Neturinti tiksliai mokslinės ir techniškos terminologijos. Umbundu kalba suprantama ir daugeliui kitų

lietuvų. Angolos vidurio svarbiausia kalba ir tauta tai: Umbundu, amerikiečių misijonierių manymu turinti apie pusę milijono žmonių (umbundietis jų kalboje Očimbundu, daugskaitoje: Ovinimbundu). Tai esanti graži ir labai turtinga kalba, kuria galima išreikšti įvairiausias mintis ir idėjas. Neturinti tiksliai mokslinės ir techniškos terminologijos. Umbundu kalba suprantama ir daugeliui kitų

lietuvų. Angolos vidurio svarbiausia kalba ir tauta tai: Umbundu, amerikiečių misijonierių manymu turinti apie pusę milijono žmonių (umbundietis jų kalboje Očimbundu, daugskaitoje: Ovinimbundu). Tai esanti graži ir labai turtinga kalba, kuria galima išreikšti įvairiausias mintis ir idėjas. Neturinti tiksliai mokslinės ir techniškos terminologijos. Umbundu kalba suprantama ir daugeliui kitų

lietuvų. Angolos vidurio svarbiausia kalba ir tauta tai: Umbundu, amerikiečių misijonierių manymu turinti apie pusę milijono žmonių (umbundietis jų kalboje Očimbundu, daugskaitoje: Ovinimbundu). Tai esanti graži ir labai turtinga kalba, kuria galima išreikšti įvairiausias mintis ir idėjas. Neturinti tiksliai mokslinės ir techniškos terminologijos. Umbundu kalba suprantama ir daugeliui kitų

lietuvų. Angolos vidurio svarbiausia kalba ir tauta tai: Umbundu, amerikiečių misijonierių manymu turinti apie pusę milijono žmonių (umbundietis jų kalboje Očimbundu, daugskaitoje: Ovinimbundu). Tai esanti graži ir labai turtinga kalba, kuria galima išreikšti įvairiausias mintis ir idėjas. Neturinti tiksliai mokslinės ir techniškos terminologijos. Umbundu kalba suprantama ir daugeliui kitų

lietuvų. Angolos vidurio svarbiausia kalba ir tauta tai: Umbundu, amerikiečių misijonierių manymu turinti apie pusę milijono žmonių (umbundietis jų kalboje Očimbundu, daugskaitoje: Ovinimbundu). Tai esanti graži ir labai turtinga kalba, kuria galima išreikšti įvairiausias mintis ir idėjas. Neturinti tiksliai mokslinės ir techniškos terminologijos. Umbundu kalba suprantama ir daugeliui kitų

lietuvų. Angolos vidurio svarbiausia kalba ir tauta tai: Umbundu, amerikiečių misijonierių manymu turinti apie pusę milijono žmonių (umbundietis jų kalboje Očimbundu, daugskaitoje: Ovinimbundu). Tai esanti graži ir labai turtinga kalba, kuria galima išreikšti įvairiausias mintis ir idėjas. Neturinti tiksliai mokslinės ir techniškos terminologijos. Umbundu kalba suprantama ir daugeliui kitų

lietuvų. Angolos vidurio svarbiausia kalba ir tauta tai: Umbundu, amerikiečių misijonierių manymu turinti apie pusę milijono žmonių (umbundietis jų kalboje Očimbundu, daugskaitoje: Ovinimbundu). Tai esanti graži ir labai turtinga kalba, kuria galima išreikšti įvairiausias mintis ir idėjas. Neturinti tiksliai mokslinės ir techniškos terminologijos. Umbundu kalba suprantama ir daugeliui kitų

lietuvų. Angolos vidurio svarbiausia kalba ir tauta tai: Umbundu, amerikiečių misijonierių manymu turinti apie pusę milijono žmonių (umbundietis jų kalboje Očimbundu, daugskaitoje: Ovinimbundu). Tai esanti graži ir labai turtinga kalba, kuria galima išreikšti įvairiausias mintis ir idėjas. Neturinti tiksliai mokslinės ir techniškos terminologijos. Umbundu kalba suprantama ir daugeliui kitų

lietuvų. Angolos vidurio svarbiausia kalba ir tauta tai: Umbundu, amerikiečių misijonierių manymu turinti apie pusę milijono žmonių (umbundietis jų kalboje Očimbundu, daugskaitoje: Ovinimbundu). Tai esanti graži ir labai turtinga kalba, kuria galima išreikšti įvairiausias mintis ir idėjas. Neturinti tiksliai mokslinės ir techniškos terminologijos. Umbundu kalba suprantama ir daugeliui kitų

tantų Angolos negrų. Tad jei nei portugalų kalbos konkurencija su jos valdišku aparatu ir privalomais nuostatais ir privilegijomis, tai Umbundu kalba lengvai galėtų tapti visos Angolos lingua franca. Aplink Umbundu gyvena visa eilė kitų daug mažesnių tautelių, kaip: Vačivokve, Valimbe, Čitembo, Vangonzelo, Vanjembe, Valuicaze, Bunda ir kitos. Be negrų ir baltųjų Angolą daug yra dar nei šio, nei tokių, t. y. įvairaus odos tamsumo laipsnio mulatų arba mišinio baltųjų su juodaisiais. Jų genealogijos pagrindu beveik visuomet yra baltasai tėvas ir juodoji motina, kurios papročiai labai lengvi. Ypač tai tiesa kalbant apie portugalų kolonijas. Portugalai matyt raidiškai supratę Dievo įsakymą, išreikšiantį žodžiu multiplicamini: dauginkites. Ir jie nuo penkiolikos amžiaus pabaigos visu uolumu baltina judosios Afrikos pakraščius, kur tik jiems pasitaiko gerų progų.

Toks didelis kraštas, kaip Angola, žinoma negali būti visai vienokio klimato ir paviršiaus su jo augmenija. Visi Angolos pakraščiai, kaip pajūrį taip ir krašto gilumoje, t. y. Kongo pasieny, yra žemi, panašiai kaip Lietuva. Šios žemumos, išskiriant patį pajūrį, klimatas yra karštas, o šiaurėje, arti Kongo upės žiočių, kartu ir drėgnis. Tad neaklimatizuotiems europiečiams šių kraštų klimatas sunkiai pakeliamas. Bet kra-

stas, kaip Angola, žinoma negali būti visai vienokio klimato ir paviršiaus su jo augmenija. Visi Angolos pakraščiai, kaip pajūrį taip ir krašto gilumoje, t. y. Kongo pasieny, yra žemi, panašiai kaip Lietuva. Šios žemumos, išskiriant patį pajūrį, klimatas yra karštas, o šiaurėje, arti Kongo upės žiočių, kartu ir drėgnis. Tad neaklimatizuotiems europiečiams šių kraštų klimatas sunkiai pakeliamas. Bet kra-

stas, kaip Angola, žinoma negali būti visai vienokio klimato ir paviršiaus su jo augmenija. Visi Angolos pakraščiai, kaip pajūrį taip ir krašto gilumoje, t. y. Kongo pasieny, yra žemi, panašiai kaip Lietuva. Šios žemumos, išskiriant patį pajūrį, klimatas yra karštas, o šiaurėje, arti Kongo upės žiočių, kartu ir drėgnis. Tad neaklimatizuotiems europiečiams šių kraštų klimatas sunkiai pakeliamas. Bet kra-

stas, kaip Angola, žinoma negali būti visai vienokio klimato ir paviršiaus su jo augmenija. Visi Angolos pakraščiai, kaip pajūrį taip ir krašto gilumoje, t. y. Kongo pasieny, yra žemi, panašiai kaip Lietuva. Šios žemumos, išskiriant patį pajūrį, klimatas yra karštas, o šiaurėje, arti Kongo upės žiočių, kartu ir drėgnis. Tad neaklimatizuotiems europiečiams šių kraštų klimatas sunkiai pakeliamas. Bet kra-

stas, kaip Angola, žinoma negali būti visai vienokio klimato ir paviršiaus su jo augmenija. Visi Angolos pakraščiai, kaip pajūrį taip ir krašto gilumoje, t. y. Kongo pasieny, yra žemi, panašiai kaip Lietuva. Šios žemumos, išskiriant patį pajūrį, klimatas yra karštas, o šiaurėje, arti Kongo upės žiočių, kartu ir drėgnis. Tad neaklimatizuotiems europiečiams šių kraštų klimatas sunkiai pakeliamas. Bet kra-

stas, kaip Angola, žinoma negali būti visai vienokio klimato ir paviršiaus su jo augmenija. Visi Angolos pakraščiai, kaip pajūrį taip ir krašto gilumoje, t. y. Kongo pasieny, yra žemi, panašiai kaip Lietuva. Šios žemumos, išskiriant patį pajūrį, klimatas yra karštas, o šiaurėje, arti Kongo upės žiočių, kartu ir drėgnis. Tad neaklimatizuotiems europiečiams šių kraštų klimatas sunkiai pakeliamas. Bet kra-

stas, kaip Angola, žinoma negali būti visai vienokio klimato ir paviršiaus su jo augmenija. Visi Angolos pakraščiai, kaip pajūrį taip ir krašto gilumoje, t. y. Kongo pasieny, yra žemi, panašiai kaip Lietuva. Šios žemumos, išskiriant patį pajūrį, klimatas yra karštas, o šiaurėje, arti Kongo upės žiočių, kartu ir drėgnis. Tad neaklimatizuotiems europiečiams šių kraštų klimatas sunkiai pakeliamas. Bet kra-

stas, kaip Angola, žinoma negali būti visai vienokio klimato ir paviršiaus su jo augmenija. Visi Angolos pakraščiai, kaip pajūrį taip ir krašto gilumoje, t. y. Kongo pasieny, yra žemi, panašiai kaip Lietuva. Šios žemumos, išskiriant patį pajūrį, klimatas yra karštas, o šiaurėje, arti Kongo upės žiočių, kartu ir drėgnis. Tad neaklimatizuotiems europiečiams šių kraštų klimatas sunkiai pakeliamas. Bet kra-

stas, kaip Angola, žinoma negali būti visai vienokio klimato ir paviršiaus su jo augmenija. Visi Angolos pakraščiai, kaip pajūrį taip ir krašto gilumoje, t. y. Kongo pasieny, yra žemi, panašiai kaip Lietuva. Šios žemumos, išskiriant patį pajūrį, klimatas yra karštas, o šiaurėje, arti Kongo upės žiočių, kartu ir drėgnis. Tad neaklimatizuotiems europiečiams šių kraštų klimatas sunkiai pakeliamas. Bet kra-

MEDALIS ARKTIŠKO (ŠIAURINIO) ŽEMĖS
AŠIGALIO TYRINĖTOJAMS.

Medalis, kuris bus įteiktas arktiško (šiaurinio) žemės ašigalio tyrinėtojams, Lincoln'ui Ellsworth'ui, amerikiečiui, gen. Nobilei, italui, ir R. Amundsen'o atminčiai. Medaliai yra J. A. V. mintos.

to vidury, bent kiek arčiau kaip keturių ar penkių savo okeano, žemės paviršius stailėja, kolmistas, nes čia gyvenimo sąlygos labiau prisitina prie lenkiškų gamtinių sąlygų. Ir taip Benguelos gelžkelis, eidamas skersai plokštakalnių vienių per 1100 km, nuaukšėja žemiau 1,000 metrų, o per 350 kilometrų distanciją jis bėga aukštumose nuo 1500 iki 1850 metrų. Tai yra pats Benguelos plokštakalnio vidurys, Angolos aukštyn išpusta kruvinė, tinkama europiečių sveikatai ir darbui. Visi šitie sveikieji plokštakalniai turi apie 80,000 kvadratinį km. t. y. trečdaliu daugiau, negu dabar turinčių ribų Lietuva. Vakare man kilant gelžkelį į šiuos plokštakalnius termometras gana staigiai nusileido iš 18 į 9 Celsijaus arba 48 Farenheito. Dienos metu ir plokštakalniuose temperatūra vidurdiu pakyla iki 26 — 27 C. (80 F.), bet prie mažo oro spaudimo (tik apie 610 mm.) ir didelio sausumo, ši temperatūra nesunkiai pakeliamas, nors saulėje ji kartais pasiekdavo ir 42 C. (107 F.).

(Bus daugiau)

REDAKCIJOS ATSAKAI.

Federacijos ir Vytauto K-to valdyboms (North Side). Pra nešimai matyt buvo per vėlai išsiųsti, nes redakcijon atėjo kai laikraštis buvo jau atspausdintas.

SKAITYK IR PLATINK

TIKTAI KATALIKIŠKUS LAIKRAŠCIUS.

LIETUVOS PINIGAI VYTAUTO DIDŽIOJO GADYNĖJE

(Medžiaga Lietuvos Tautinei Numizmatikai).

—Ras Dr. AL. M. RAČKUS—

(Tęsinys)

a) Devintame šimtmečiuje Lietuvoje sidabro buvo labai daug, nes Arabų pirkliai atvykdavo į Lietuvą pirkti jiems pagedaujamų kailių, vašką, gintarą ir kitokių prekių. Su savim Arabai atgabendavo Kufiškų sidabrinis pinigus. Tokių devinto šimtmečio Kufiškų pinigų Lietuvoje randama net dabar, ir tai gan tankiai ir įvairiose vietose. Ugi 1909 metais viso pasaulio arkalagai turvo susijdominę kuomet Gazdavo arti Smolensko darbininkai iškasė didelę mantą Arabiškų sidabrinų žiedų sykiu su Kufiskomis mo-

netomis. Apie Arabų plėčią prekybą su Pabaltės tautomis, labai įdomų veikalą yra parašęs Georg Jacob "Der nordisch — baltische Handel der Araber", Leipzig, 1878 m.

b) Visose iškaskose tų Arabiškų (Kufiškų) monetų nerandama dideliais puodais, o tik po keliolika ant syk. Imant domėtai, kad IX-Xme šimtmečiuje Lietuvoje suplaukdavo ne tukstančiais bet milijonais tų Arabiškų monetų, tad yra klausimas kur tos monetos dingdavo? Vietininių atsakymą tam klausimui turin, — ugi mūsų prabėgiai tas Arabiškas monetas suldydavo į Luitus.

c) Kai kada su Kapomis sykiu randama ir Arabiškų monetų. Visiems arkalagams ir istorikams yra žinoma, kad 1012 metais Arabų prekyba staiga sustojo ir nuo tų metų daugiau Kufiškų monetų į Europą neplaukė. Tą patį pasitebi ir Georg Jacob "Der nordisch — bal-

tische Handel der Araber" puslapy 50. Taigi šis faktas irgi patvirtina mano nuomonę kad Kapos Lietuvoje kursavo jau IX-me ir X-me šimtmečiuje.

d) Iš pagsarsėjusios Plocke iškaskenos aišku, kad Kapos buvo ten užkastos į žemę XII-me šimtmečiuje. Bet tai dar nereikia, kad tos užkastos Kapos buvo lydytos ir sukaptos dvylikame šimtmečiuje. Jei mūsų gadyneje dar 100 metų senumo pinigais eina per rankas, tad Lietuviška Kapa kuri savo pavydalo nemainė, galėjo kursuoti bent kelis šimtmečius pirm nei į žemę pateko.

Kol vėlybesnės iškaskenos ar kiti faktai manęs neįtikins jog klystu, tai vis vien laikysiuos savo mononės, kad jau IX-me šimtmečiuje Lietuvoje Luitai ir Kapos buvo apyvartoję.

Vytauto Didžiojo gadyneje, Lietuviška Kapa taip buvo pagsarsėjusi ir Europos rinkoje įsigalėjusi, kad tapo beveik

visos Europos pagrindine valiuta. Tukstančiai Lietuviškų Kapų kursavo laisvai netikėtai Lietuvoje, bet ir įvairiose Rusijos kunigaikštijose, taipgi Čekijoje, Moldavijoje, Totorių Ordoje, Lenkijoje ir Vokietijoje. Net Kryžiuočiai laikada didesnius pinigų sumas apskaičiuodavo Lietuviškais Kapomis. Iš randamų kronikose žinių, darosi įspūdis toks, kad senovėje Kapa būtų buvęs lyg ir tarptautiniu pinigų. Keletą dešimtųjų Vytauto gadyne kronikų turinį, kurios liečia Lietuvos pinigų, arba tų kronikų ištraukas čia talpinu.

1) — 1387 metais Vytautas gavo iš Kryžiuočių 300,000 Lietuviškų Kapų atvadavimui sau priderančios Lietuvos. Už tai Vytautas buvo priverstas užstatyti pavestį Žemaitijos kraštą. — Žinia paimta iš "KRONIKA Polska, Litewska, Zmódzka i Wszystkiej Rusi, Macieja Strykowski-go, 1582 r.", Vol. II, p. 84 (Wydanie no-

we, Warszawa, 1846). Matoma, kad Kryžiuočiai turėjo nemažai Lietuviško sidabro savo iždinėje.

2) — 1398 m., birželio 15 d., Vytautas pasiuntė savo vietininką Petrošių Mantgirdaitį į Laurišavę arti Naugarduko, Minsko rėd. iširti arkimandrito Misailo skundą, buk Kunigaikščio žmonės nutiesę kelią per vienuolyno žemę ir darą vienuolynui nuostolių. Mantgirdaitis dalyką vietoje ištyręs, uždraudė žmonėms liesti vienuolyno žemę ir tarp kitko pasakė: "O kurie iš jų šį mūsų įsakymą sulaužys, tie užmokės Didžiajam Kunigaikščiui dešimtis Kapų, o mums bajorams tris kapes". (Gudų kalboje parašytame originale yra: A kotorye s tych ses naš sezdu porušet, tye dadut kniazui velikomu desiat rublev, a nam z boiary tri rubli"). — akty Glavnago Litovskago Tribunala, 1399 goda, iz knigi No. 53. (A. Vil. Arch. Kom. T. XI, p. 4).

Teisų Skyrius

Rašo Adv. JOHN B. BORDEN
2151 W. 22 St. Tel. Roosevelt 9090

MIRTIES KAUKĖ.

Atvaizde parodoma kaukė (mask), kokias gengsteriai naudoja savo aukoms pasirinkusioms raidui. Tokių kaukių rado New Yorko policija užklupusi vieną gengsterių ginklų sandėlį New Yorke.

Ji nuo durų nustumti, bet nepavyko. Abu, ištikrųjų susikibo — susirėmė du liutu.

„Jėzan, Marija, ar jau protas netekot!“ suriko spiegančiu balsu. „Ar melabasis jus apšėdo, liaukitės!“

Tuom pat laiku miegamojoj pasigirdo išsigandusių mergaičių nežmoniškas klykimas. Kaimynai pradėjo galvas per langus kaisioti, žiūrėti, klausyti, kas tokio pas žemaičius dedasi, nes pirmą syk per daugel metų išgirdo tokį triukšmą.

Nutrūko kantybės styga. Žemaitis, žaibo greitumu, movė kulokui Piktaičiui tiesiog į pasmakrę ir su tokia smarkumu, kad pastarajam net kibirkštys akyse pasirodė ir viskas paliko tamsu, kaip avilį.

Pirm negu Piktaitis gavo progos atsikvošėti, Žemaitis, pagriebęs vieną ranką jam už apikaklės, o kita ranka už kėlinių sėdynės, iškutinio jį lauk iš savo stubos ir paleido įrepaus žemyn, pridėdamas priedų su kurpe į užpakalį. Dviejų akių pamerkimų laikotarpy, Piktaitis atsirado priemenės apačioje, prie išlaukinių namo durų, lig prasikaltęs ir iš dangaus išblokštas angelas prie kepos vartų.

„Už tą nebus dovanota!“ šaukė atsikvošėjęs Piktaitis, grumdamas kulokui, bet Žemaitis jo negirdėjo ir nematė, nes buvo jau vidun įėjęs.

Grižus stubon, Žemaitis patėmėjo Piktaičio paliktą skrybėlę ant krėslo. Paėmęs ją, nuėjo prie vieno seklyčios langų, iškišo galvą pažiūrėti, ar toli nuėjęs Piktaitis, kuris ką tik buvo nužengęs nuo šaligat-

vio eiti per gatvę. Žemaitis suktelėjo jį:

„Piktaiti, te skrybėlė, užsidėgk savo plykę kad smegenų liekanos neišgaruotų!“ Tą pasakęs, paleido skrybėlę, it lėkštę, į Piktaitį ir, įsitraukęs atgal vidun, uždarė langą.

Užgautais jausmais, sopančiu žandu ir skaudančiu užpakaliu, Piktaitis žygiavo savo namų link, įpykęs ir kerštu pasituręs.

„Paskutinius marškinius padėsiu, bet tam šunsnukiui nedavosi“, kerštingai murmėjo sau po nosę Piktaitis, tuom pat syk čiupinėdamas žandą ar neišnertas iš vietos. Kiek tą vakarą nukentėjo Piktaitienė, jos vyrui namon parėjus, kožnas gali sau gerai įsivaizdinti.

Ant rytojaus, Piktaitis anksti kėlė, bet jį darbą nėjo. Nevalgė nei pusryčių, gal iš piktumo, o gal dėlto kad žandas skaudėjo. Tą rytą jis buvo surugęs kai kailių raugas; paėmęs, piktas, šnairus, Piktaitienė bijojo jį ir kalbint, tik apie jį tupinėjo, pataikavo kad negautų kulokui į kuprą, nes jai tas nepirmiena. Pasi-painiojusiam po kojų nelaimin

Kad Butum Sveika Moteris Saugok Savo Vidurius

Ką moters privalo daryti, kad ji viduriu gerai veikty? Daktaras privalo žinoti apie tai. Todėl tatal grynus Syrup Pepsin yra taip geras moterims. Jis kaip sykis tinka jai sveikiam organizmui. Yra tai seno žemaitiško daktaro receptas, kuriuo gydė tukstančius moteris ir kuris specialiai studijavo vidurių traukimas.

Dr. Caldwell's Syrup Pepsin pagamintas iš šviežių lakstyviškų šaltų, grynų pepsino ir kitų nekenksmingų dalių. Jis nesargina ir nesilpnina. Nereikia apribuoti senų papročių arba prisilaikyti nuo tam tikrų valgių. Bet jis veikia pilnai. Jis išneša surugusias ir nuodingas atnatas. Jis padaro viską ką jus norite. Jis tinka ir vaikams. Jis tinka jai akonis. Duokit kas syk, kai jus liežuvis apstipraukė arba jį išbiškė.

Kai jums galva skauda, negalite valgyti, alitrus arba sutingę; arba kuomet turite užkietėjimą, imk to garsaus valisto (visose apietikose dideliuose buteliuose), ir jį žinosite, kodėl Dr. Caldwell's Syrup Pepsin yra milijonų moterų mylimas!

DR. W. B. CALDWELL'S
SYRUP PEPSIN
A Doctor's Family Laxative

MAŽI VAIKAI—MAŽI KLAPATAI; DIDESNI VAIKAI—DIDESNI KLAPATAI.

Mergaitės pilnametystė ir jos emancipacija.
Namų nepaliečiamybė.

(Tąsą iš perėjo ketvirtadienio)

Piktaitienė sužinojus viską apie savo dukterį ir, užsitikrinus kad nieka bloga neatsitiko, po ilgam pasikalbėjimui su Žemaitiene, grįžo namon pilnai pasitikėjama kad Alicija vakare pareis tiesiog namon. Bet Alicija tą vakarą namon negrįžo, nepaisant Žemaičių pastangų jai įkalbėti kad tą padarytų. Ji sakė, kad už kokio laiko gal ir grįš, bet dabar ne; ir, jeigu Žemaičiai jos nelaikysią, tai eis kur kitur, nuo visų akių, tarp sveltųjų. Žemaičiai, matydami tokį nepaprastą krizį, ir, nenorėdami kad toks šeimyninis nesutarimas kartais neužsibaigtų kokia nors nemalonia tragedija, sutiko ją pas save palaikyti, vildamiesi, kad laikui bėgant visų širdys suminkštės, jausmų žaizdos užgis ir Alicija grįž prie savo tėvų. Taip būt ir buvę, jei ne Piktaičio metakingumas.

Piktaitis, vakare sužinojęs nuo savo pačios kur randasi dukteris ir, jos nesulaukęs iki devintai valandai, išsiūsojęs pas Žemaičius, sakdamas, jog einas dukters parsivesti. Jam einant per duris, jo pati jį prakalbėjo:

„Tik buk žmogus, nesikarščiok; su lipšnumu toliau nueisi pėkščias, negu su piktumu važiuotas; todėl buk atsargus, nesusipyk su Žemaičiais, nes jie yra geri žmonės ir deda visas galimas pastangas sutaukinti ir Alicijai įkalbėti kad grįžtų namon.“

Kada Piktaitis nuėjo pas Žemaičius, Alicija užsidarė miegamajam kambary, tėvui nesirodė, nepaisant Žemaitienės ir jos dukters, Milutės, maldevimų kad ji su savo tėvu eity namon, arba nors su juom pakalbėtų. Piktaitis pradėjo nerimauti, rankose suknejo savo pernykusių metų žiandinę skrybėlę ir laikas nuo laiko dirstelėjo į takšanti laikrodį ant lentynos virš sienėje įmūrytos seklyčioje kronies. Matyt, norėjo ką tokio sakyti, bet lyg nedrįso. Stai ga atsislojo ir tarė:

„Laikas bus eiti namon, pasakykit Alicijai kad išeity, eisim sykiu.“

„Abidvi su Milute kalbėjom ir prašėm kad grįžtų“, prašėko Žemaitienė, „bet, anaiptol, nesutinka, sako, gal kiek vėliau, bet ne dabar, ir jokiū būdu negalėjom įkalbėti. Lai pabūna pas mus, kokį laiką, apsiramins, pamirš ir vėl viskas bus gerai!“

„Nori nenori, turi eiti, čia jai ne vieta, pas svetimus, turi savo tėvus, savo namus, ne koki našlaitė, kad pas sve-

timus glaustytusi; kas tai matė, taip daryti,“ kalbėjo rusčiai Piktaitis. „Atėjau parsivesti, tai ir parsivesiu, nu-laužysiu išdidumo ragus. Kol da neturi dvidešimts pirmų metų, tol turiu teisę ją valdyti, ir valdysiu.“

Taip pasakęs, Piktaitis pametė savo skrybėlę ant krėslo, kuriame pirm atskėlimo sėdėjo, ir ėjo stačiai linkui miegamojo kambario seklyčioje, kuriame buvo Alicija su Milute, abi baimės perimtos. Bet, pirm negu jo spėta prieiti prie durų, Žemaitis, pašokęs nuo sofos ant kurios sėdėjo ir visą laiką klausėsi, nieko nesakydamas, skubiai užėjo jam už akių ir, atsistojęs tarp mergaičių durų ir Piktaičio, rimtai, bet su pasiryžimu, prašėko:

„Atmink, ponas Piktaiti, kad nesi namie, bet svetimuose namuose. Kiekvieno žmogaus namai, tai jo tvirtovė — nepaliečiamybės šventovė — į kurią joks asmuo, be teisėto leidimo, neprivalo įžengti, nors jis ir karalium būtų. O tu, atidares mano buto duris raktu nuduoto draugingumo, įžengei, ir, savo tokiu elgesiu peržengei visas mandagumo ribas ir tuomi pasidarei save netik nepageidaujamu svečiu, bet tiesiog įsibriovėliu. Nors aš ir ne jos tėvas, bet, tol kol ji yra po mano pastoge, mano globoje, tai tavo žiauri ranka jos nepalies! Alicija pasiliks mano namuose, mano sargyboje. Mat tai tas duris? Nešdinkis tuojaus lauk, kol da mano kraujas neužvirė, nes gali atsidurti tarp nesveikųjų liginėjų. Būk!“

„Be Alicijos, neisui!“ atkirto Piktaitis. „Kokią tu turi teisę mano dukterį savo namuose laikyti, prieš tėvus ją buntavoti, mano šeimą griauti? Leisk! sakau, kad leisk, tu šeimos ardytojai!“

„Neleisiu, eik sau,“ atšovė Žemaitis, kurio veide trukčiojo raumenis nuo perpykimo.

„Vyrų, vyrų, nebūkit mažai vaikai, nusiraminkit!“ sušuko išsigandus Žemaitienė.

Piktaitis visai nepaisydamas Žemaičio pasargos, griebe jam už krutinės ir norėjo

TUBBY

nuožmiausiu balsu, išmovė per atdarą virtuvės langą nuo anturų lubų ir, nupuošęs ant cementinio tako, išsiskėtė kai varlė ir, tik už pusvalandžio atsigavęs, nurepleno sau į saugesnę vietą, vilkdamas savo skaudančią, sutinusią uodegą, it pantį. Kanarka, kuri buvo pradėjus čiauškenti savo rytmetinę giesmę, katino riksmo išgandinta, visai nutilo, tik kraipė savo galvutę į visas puses, tupėdama ant supykklės, kad netik uodegą, bet ir gal-

gam katinui, kuris pusryčių žvalgėsi, Piktaitis kaip skaudžiai batu ant uodegos tyčia treptelėjo, kad tas, sukniukęs nei kiek katinui nesympatiizuodama, bet atpenč, džiaugdamosi, kad tam paukščiui budeliui įvyko toks nuotikis. Jeigu tada tas paukštelis būtų galėjęs kalbėti, būtų pasakęs:

„Gerau tau, tu biauzybė; but buvę kur kas smagiau ses, tupėdama ant supykklės, kad netik uodegą, bet ir gal-

vą būtų Piktaitis tau numy-nęs, kiek tu man baimės esi įvaręs; o vieną syk, čiut čiut, nepakliuvau į tavo nagus; gerai, kad mano ponia atgynė, ačiū jai; ir mano gyvenimas dabar bus šiek tiek saugesnis.“

(Bus daugiau)

Feen-a-mint

The Laxative

Mėgsta jį visi

Skanus kramtinui

mint, taip kaip guma.

SKIN ITCHING ENDS

When soothing Zemo is used!

Right from the first touch, antiseptic, healing Zemo takes the itching misery out of mosquito bites, rashes, and many other skin afflictions. Try it also for itching, peeling toes. Bathe and other outdoor folks thank cooling Zemo for relief from sunburn. Douse it on ivy-poisoning. Pimples and dandruff fade when safe, antiseptic Zemo is applied. It instantly eases razor-smart. Always have Zemo nearby wherever you go. Any druggist. 35c, 60c, \$1.00.

SAME PRICE FOR OVER 40 YEARS

25 ounces for 25cents
pure KC BAKING POWDER
efficient

IT'S DOUBLE ACTING
MILLIONS OF POUNDS USED BY OUR GOVERNMENT

Jos Niekas

Nekviečia

Ar žinot, kodėl jos niekas nenori? Ji pati to nežino. Jos kvapas nemalonus. O to visai nekenčia. Išgargu-luodami su Listerine, išvalysime burną ir užmušime ilgą perus. Vartok kasdien.

LISTERINE

Lietuvių Radio Programai

Nedėliomis nuo 2 iki 3 valandų po pietų iš stoties WCFL 970 kyl. duodami Budriko radio Krautuvės kooperuojant Brunswick Co.

Budriko programai iš stoties WCFL kas subata nuo 6 iki 7 val. vakare ir kas ketvergas iš stoties WHFC nuo 7 iki 8 val. vakare.

Brunswick

Radio - Panatrope with Radio - Records

Naujas Brunswick radio su panatrope modelis 31 su keturiomis screen grid tubomis groja gražiai ir aiškiai. Kaina **\$185.00** be tubų. Kiti Brunswick radios modelis 15, **\$139.50** be tubų. Modelis 22, **\$170.00** be tubų.

Dykai demonstruojame Jūsų namuose. Priimame — mainus Jūsų seną phonografą arba radią. Pardudame lengvais išmokėjimais.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3417 S. HALSTED ST.

Telefonas Boulevard 4705

Good Riddance.

Raising the Family

YOU'RE GITTIN' SO YOU'VE FORGOT AN' YOUR MANNERS YOU NEVER GET UP WHEN A LADY ENTERS THE ROOM!

WELL, I CAN'T THINK OF EVERYTHING AT ONCE!

THAT'S MY CHAIR, MISS--

OH, SORRY YOU SIR!

JUST A MINUTE I'LL SUMMERISE. I'LL TELL THE WIFE YOU'RE HERE!

WELL, UNLESS YOU'RE SOME OLD SIR WINTER PALEIGH-RIGHT THERE WITH THE PARLOR TRICKS AIN'T YA!

INTERNATIONAL CARTOON CO. INC.

VYTAUTO DIENA CHICAGOJ SPALIO 26 D.

CHICAGOJE

IŠ DIEVO APVEIZDOS
PARAPIJOS.

D. L. K. Vytauto 500 metų sukaktuvių paminėjimo draugijų atstovai laikė susirinkimą, spalio 17 d.

Susirinkimą atidarė pirm. J. Grišius, o nutarimus iš pereinamo susirinkimo perskaitė rašt. O. Zdanevičiūtė.

Mūsų kolonijos vaikystinėse dalyvavo šios draugijos: Amžinojo Ražančiaus, Šv. Onos, Šv. Jono Evangelisto, Šv. Antano, Šv. Marijos Panos Rožančiaus, Akademijos Remėjų 5 sk., Apaštalytės Maldos, Susivienijimo R. Katalikų Amerikoj 101 kp., Labdarybės 4 kp., Moterų Sąjungos 3 kp., L. Vyčių 4 kp., Marijonų Kolegijos Rem. 26 skyr., Tretininkų, Susivienijimo Brolių ir Sėserių Lietuvių, Angelo Sargo, Ministrantų, Nekalto Prasidėjimo mergaičių, Alumnų, Skautų, bernaičių ir t. t.

Programos komisija pranešė, kad sekėms geros. Einant per biznierių nusiskundžiamą lietuvių biznierių nepalankumą, išskiriant keletą. Skelbimų daugiausia surinkę iš svetimausių. Matom, kokie lietuviai patrijotai. Sakoma — savas pas savąjį, o čia noroms nenoroms reikia eiti pas svetimą, kuris mus remia ir neišmetinėja.

Daugelis mūsų biznierių yra įsigiję sau gražius namus, daugiausia iš lietuvių, o štai kaip dabar atsineša į tokias dideles iškilmes, kurios tikrai vieną kartą buna per 50 m.

Veliavukų komisija (Jonas Dimša ir M. Lorancas) pranešė, kad turės lietuviškų ir amerikoniškų. Bus galima gauti parado komisiją.

O. Zdanevičiūtė ir P. Valūkis pranešė, kad flotas vaizduos Vytautą. Mergaitės bus parėdytos lietuviškais tautiškais rubais; vaizduos Birutę, vaikiukai ir-gi bus gražiai parėdyti. Tai nuopelnas seserų Kazimieriečių.

Klebonas pranešė, kad dalyvaus "Daily News" ir Marijonų Kolegijos benai.

Šv. Kazimiero akademikės (mergaitės) dalyvaus mūsų

PRANEŠIMAI.

Kaip jau yra žinoma, Vytauto apvalkiojime, spalio 26 d., apart vieno bendro mišraus choro, kurį sudarys Chicago ir apilinkės parapijiniai chorai, bus ir vyrų chorai.

Todel, vyrų choro repeticija įvyks rytoj, spalio 22 d., šv. Jurgio par. mokyklos Music Room, 8 val. vakare.

Visų parapijų chorų vyrai malonėkit laiką susirinkti.

Mišraus choro generalė repeticija įvyks penktadienį, spalio 24 d., šv. Jurgio parapijos svetainėje, taigi 8 val. vakare.

Visus choristus meldžiame įsitemyt laiką ir vietą ir pasikirtame laike susirinkti.

Muzikos Komisija.

vaikystinėse, gražiai pasipuošusios.

So. Chicago su savo klebonu Urba ir-gi prisidės prie mūsų, West Pullman taip pat.

Pranešimus darė ir P. Valukis ir J. Blankus.

Paskutinį susimą nutarta laikyti spalio 22 d.

Pageidaujama, kad tą dieną visi lietuvių namai būtų papuošti lietuviškais ir amerikoniškais vėliavomis.

Kitų kolonijų lietuviai kviečiami atvažiuoti iki Dievo Apveizdos bažnyčios. Čia susigrupavę kartu eisime į Ashland auditoriją. Čia bus galima gauti medalių ir vėliavų.

Sekmadienį, spalio 26 d. prie bažnyčios mergaitės parėdys medalius. Visi įsigykite, nes be jų niekas nebus leidžiamas į svetainę.

Juozas Blankus,

Korespondentas.

NEBLOGAI PAVYKO.

North Side. — Šv. Mykolo parapijos metinis bazaras neblogai pavyko. Už tai garbė mūsų draugijų darbininkams, kurie dėjo pastangų nevien darbui, bet ir centais — remti parapijos reikalus.

KNYGELĖ APIE VYTAUTĄ

Iš Lietuvos tik ką gavome įdomią knygėlę apie Vytautą. Apie tą Didįjį Lietuvos Kunigaikštį aprašyta plačiai nuo pat jaunystės iki jo amžiaus galo.

Veikalas aiškiai įdomia lengva kalba parašytas. Parašė Prof. Dr. J. Totoraitis. Kaina tik 15c. Kreiptis

DRAUGAS PUB. CO.
2334 So. Oakley Ave.
Chicago, Ill

Ačiū ir už aukas kokias kas yra davę.

Širdingas ačiū visiems biznieriams, kurie ir-gi nemažai pelno padarė.

Ačiū visiems parapijonams ir geros valios žmonėms.

Draugijos, kurios daugiausia padarė pelno gaus dovanas per parapijos vakarienę, kuri įvyks 30 d. lapkričio. Tada pasidžiaugsime visų metų darbo vaisiais.

Tegyvuoja North Side, darbi kolonija ir visos jos draugijos!

Vienas iš parap. komiteto.

WEST SIDE ŽINIOS.

× Antanas Laurinaitis serga plaučių nusilpimu ir trys mėnesiai gydos miesto džiovininkų samatorijoje.

× Aušros Vartų mokykloje dabar mokosi 133 šeimynų vaikai, viso 216 mokinių.

× Ant karsto a. a. Juozapo Kamarausko, šimtamečio senelio, anukė Sofija Kamarauskaitė sudėjo dvasinį pukieta, aukodama Aušros Vartų bažnyčioje trejas skaitytines ir vienas giedotines šv. Mišias. Tikrai pavyzdingas anukės pasielgimas.

× Westsidietės stropiai ruošiasi prie Vytauto jubiliejaus, 26 spalio, iškilmių. Komisija turėjo pirmadienį savo posėdį ir jos nariai raportavo, kad jau baigiama rengti automobilio paradas, kuriame dalyvaus visi automobilistai vėliavomis apsiakie.

× Westsidietės moterys apgailestauja, kad Chicago arkivyskupijos aukso jubiliejaus 25 spalio putoje, deliai laiko trumpumo, nebegali sudaryti savo stalo.

PONIUS JADVIGOS ČEPU-
LIENĖS VARDUVIŲ
PAŽYMĖJIMAS.

Town of Lake. — Ponų Čepulių namuose spalio 16 d. įvyko šaunus vakarėlis, nes ant rytojaus buvo p. Čepulienės vardadienis.

Puotoj dalyvavo daug pasižymėjusių viešnių ir svečių.

A. ALESAUSKAS
MOTOR EXPRESS

Mes pervežame pervežame pianus, forničius ir kitus dalykus.

Taigi parduodame anglis geriausios rūšies už prieinamiausią kainą. Mūsų patarnavimas yra greitas, geras ir nebrangus.

7126 So. Rockwell Street
Telef. Republic 5099

Mes pervežame daiktus ir į kitus miestus.

Po pasiūnekėdavimo rengėjos M. Sudeikienės ir M. Paukštieienės visus pakvietė prie labai gardžios vakarienės, kuri buvo paruošta ant dailiai papuoštų gėlėmis stalų.

Vakarieniaujant p. Jadvygai da teikta didelis kašikas gėlių nuo jos draugijų.

Po vakarienės sekė sveikinimai ir linkėjimai.

Ponia M. Paukštieienė, tarus įžangos žodelį, toastmasteriai pakvietė "Moterų Dirvos" redaktorę p. Sakalienę, kuri nuo savęs išreiškus linkėjimus p. J. Čepulienėi, pakvietė kalbėti kun. A. Linkų. Savo kalboje kun. Linkus apibūdino p. Jadvygos Čepulienės darbuotę visose organizacijose.

Toliau sekė sveikinimai ir linkėjimai: Moterų Sąjungos centro raštininkės p. Vaičiūnienės, p. Eudeikienės, p. Petrošienės, p. Maziliauskienės, p. Volterienės, p-lės Bartkaitės, p-lės Kalvaitės, p-lės Mažeikaitės, p. Kinienienės ir to vakaro rengėjų, M. Sudeikienės bei M. Paukštieienės. Be to, p. J. Čepulienė daug gavo sveikinimų laiškais ir telefonu nuo profesionalų.

Be daugelio dovanų, įteiktų p. Čepulienėi, pažymėtina viena — "diamond dinner ring".

Wm. J. Kareiva
Savininkas
Del geriausios rūšies ir patarnavimo, šaukio
GREEN VALLEY
PRODUCE
Oleisla šviežių kiaušinių, vištos ir surių
4644 SO. PAULINA STREET
Tel. Boulevard 1589

REIK CASE, PARDUOSIM
PIGIAI.

1931 modelis Triple screen grid radio, su tono kontroliu, gražiam riešutų medžio kabinetui, 3 šmūtų parloriaus setui, 9 šmūtų valgomojos setui, 6 šmūtų miegamosios setui, kaurai, lempos, ir tt. Tik 60 dienų vartoti. 1 apt. 8223 Maryland ave., vienas blokas ir rytus nuo Cottage Grove ave. Tel. Stewart 1875.

AUTOMOBILIAI

DE SOTO IR PLYMOUTH

Geriausios Rūšies Automobiliai.

Ateik pažūrėti mūsų naujausių DE SOTO ir PLYMOUTH Chrysler išdirbystės automobilių už labai prieinamą kainą.

Naujas De Soto \$885.00 f.o.b. Naujas Plymouth \$590.00 f.o.b.

GAGE PARK MOTOR
SALES

Joe Bagdonas, Savininkas
5625-27 S. WESTERN AVE.
Telefonas Prospect 5669

NAUJI GERIAUSI
AUTOMOBILIAI
GRAHAM PAIGE

Kaina \$945.00 F. O. B. Jai manai pirkti karg, pirmiausia atėik pas mus ir persikrink, kad pas mus rasite geriausios rūšies automobilius už žemą kainą. Taigi turime įvairių įvairiausių vartotų karg už labai mažą kainą.

BRIGHTON MOTOR SALES
INC.

Savininkas: Vahagan, J. Laskys
Telefonas Lafayette 6666
3932 Archer Avenue

Ant galo kalbėjo pati kalbininkė; dėkojo visiems susirinkusiems svečiams.

Ponia Čepulienė yra žinoma kaip viena veikliausių moterų Town of Lake. Veik visose dr-jose vienos pirminkės, kitose pareigas eina. Visados randa laiko ar tai Bažnyčios ar tautos labui dirbti. Ilgiausių metų p. Jadvygai!

Viešnia.

JAU PRAPLITO TIKIETAI
"CUKRINIO KAREIVĖLIO".

L. Vyčių "Dainos" choro nariai del ruošiamos operetės "Cukrinio Kareivėlio", lapkričio 9 d. Lietuvių Auditorijoje, jau pasiėmė tikiety ir yra pasirengę patarnaut visiems, kurie nori išgirst gražių lietuviškų dainų, kurias sudainuos didysis "Dainos" choras; visiems kurie taip pat mėgsta linksmai praleisti vakarą, pamatyti virš puse šimto išsilavinusių lošėjų gražuose kostiumuose, ir dalyvauti Chicago lietuvių sekmingiausio choro rengiamame vakare.

ĮVAIRŲS KONTRAKTORIAI:

M. ZIZAS

Namų Statymo Kontraktoriai
Statav įvairiausių namus prieinama kaina.
7217 S. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Hemlock 5536

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

Namų Statymo
Kontraktoriai
4556 So. Rockwell Street

Telef. Republic 6396

D. GRICIUS

GENERALIS KONTRAKTORIUS
Statav namus kaip mūro taip ir medžio nuo mažiausio iki didžiausio. Kainos prieinamiausios.
2452 WEST 69th STREET

Tel. Lafayette 5562 Ofisas ir Rėk. ir 2334 4401 S. Mozart St.

J. C. ENCHER & CO.

GENERALIAI KONTRAKTORIAI
Real Estate ir visokia apdrauda.
Notary Public
Skystis 4429 So. Fairfield

JOHN PAKEL & CO.

Generaliai Kontraktoriai
Real Estate
2621 WEST 71 STREET
Telefonas Hemlock 0367
Res. Grovehill 1680

Tel. Lafayette 5197

W. & L. ELECTRIC CO.

Not Inc.
Elektros kontraktoriai, suvedam šviestas ir jėgą. Elektros reikmenos ir tiksliai.
L. DOMBROWSKI & SON
2016 West 47 Street

A. M. BUTCHAS

10% nupiginta ant flat ma-
liavų ir ready mixed.

Šio kramo kaina \$3.50

4414 So. Rockwell St.

Tel. Lafayette 4689

P. Antanas Pocius, "Dainos" choro vedėjas, kalbėdamas apie choro darbuotę šitaip išsitarė: "Nors jau ilgas laikas, kaip su choru darbuojuosi, niekad nesu turėjęs progos mokytis tokio smagaus veikalo, kaip dabar. "Cukrinis Kareivėlis" turės mūsų visuomenę nepaprastą pasisekimą."

Šis vaidinimas yra taip įdomus, kad publikai šis vakaras, kupinas dainų ir dainelių ir pamargintas visokiausiais juokais, praleks begalo greitai. Jau trys mėnesiai, kaip choristai, kurių yra gana didelis burys, lavinasi del šio vakaro.

Kitos operetės šią žiemą choras nestatys. Bet šis bus tikrai šaunus vakaras.

Dainininkas.

ŽINIŲ-ZINELĖS

Dievo Apveizdos Parap. —

D. L. K. Vytauto 500 metų mirties sukakt. paminėjimo draugijų atstovų ir valdybų paskutinis susirinkimas bus šiandien, spalio 22 d., vakare po pamaldų, knygyno kambary. Kviečiami visi atstovai susirinkti. Reikės nustatyti pa-

rado tvarka. Visi komisijų nariai turi atvykti su savo raportais, kad vaikštynių dieną mums nieko netrūktų.

Juozas Blankus,
Komiteto Koresp.

Moterų Są-gos Chicago's Ap-skrichio rengiamo vakaro p. M. Vaičiūnienei pagerbti komisi-jai turės savo susirinkimą ket-virtadienio vakare, spalio 23 d., pas komisijos pirmininkę p. Petrošienę, 1615 So. 50th Court.

Visos komisijos narės prašomos susirinkti, nes randasi reikalų, kurie reikia aptarti.
Rengimo Komisija.

Marquette Park. — Šv. Kazimiero Akademijos Remėjų 8 sk. turės extra susirinkimą trečiadienį, spalio 22 d. parapijos kambarys tuoj po rožančių pamaldų. Visi prašomi susirinkti, nes yra svarbių reikalų aptarti.

Kviečia Valdyba.

L. Reber automobiliu vakar įvažiavo tiesiog į vaistinę, 6700 So. Halsted gat., kada jo automobilių pakliudė kitas pravažiuojąs automobilis.

REIKALINGAS

Vargonininkas arba vargo-nininkė. Del informacijų kreip-tis laišku ar ypatingai adresu:
502 West Main St.
Westville, Ill.

MARQUETTE JEWELRY
& RADIO

Savininkas R. Andreilimas

Užtikina visokių užsakymų ir siūlo-
vinių daiktų. Vė-
liausios mados ra-
dio, planų rolyt,
rekordų ir t. t. Iša-
nuos laikrodžius ir
musikos instrum-
entus.

2650 West 63rd St. Chicago.
Telefonas HEMLOCK 8389

RADIO

Taisau, perdirbu battery
setus į elektrinius arba iš-
mainau.

A. J. ŽVIRBLIS Laf. 8227

ATMINK SAVO
NAUDAI,

Kad vedamas visus reikalus per

S. L. FABIAN & CO.

809 West 35th Street
CHICAGO

TEL. BOUL. 6511 ARBA 6774

Vienos autapysis daug išlaikų

Perkam Morgečius ir Bonus.
Skolinam pinigų ant Namų.

Parduodam, išmainom ir išsiuri-
nam visoki turta.

Padarom daverntas ir Pirkimo
bei Pardavimo Notariališkus raštus
Siūciām Pinigus ir Laivakortes.

ATSAKANTIS PATARNAVIMAS
Yra pamatu mūsų Pasekmingumo.
MES GVARANTUOJAM SAVO
ATLIKTA DARBĄ.

IVAIRUS PARDAVIMAI

PARDUOSIM su dideliu nuosto-
liu visus puikūs rakandus, 3 Wilton
kaurai, elektrinis radio ir viską mu-
sy 4 kamb. apartamente. Vartota tik
3 mėn. Kreiptis tuoj. Tikras barge-
nas.

3040 W. 62 St. 1-mas flooras

REAL ESTATE

Pigiai 7 kamb. namas, šibalo Mid.
gar. 1423 Rascher, arti Clark 5400
N. Edgewater 0501.

BARGENAS
Gražus 2 flaty mūro namas, 6-6
karštu vand. šild., arti vienuolyno,
galima pirkti pigiau, negu pastatyt.
\$13,250. Kreiptis:

A. N. MASULES & CO.
6441 So. Western Ave.
Tel. Republic 5550

3347-49 Southport, 1/2 bloko "L".
Ims mainus Sav. 1408 Roscoe, Wel-
lington 2047.

"DRAUGO" KNYGYNE

Galima gauti:

KOMEDIJOS, DRAMOS ETC.

Amerikos Dovana Lietuvoje. Iš naujausių laikų, penkių
aktų komedija. Parašė V. K. Dalyvanja 14 ypatų. 1920. Pust.
27. Kaina 20c.

Aušrelė. Dramatiška vienoje veikmėje operetė. Parašė
Pranas. Pust. 14. Kaina 10c.

Baltakė. 3 veiksmų Sulietuvinta drama. Parašė Vikto-
ras Dineika. Kaunas 1924 m. Lošime dalyvauja apie 16 as-
menų. Pust. 71. Kaina 20c.

Betliejaus Stainelė. Drama keturias aktais. Parašė Kun.
Šnapštis. Antra laida. Kauna 1920. Pust. 46. Kaina 20c.

Bila Del Linų Markos. Juokai Dviejuose Veiksmuose.
Antroji kiek pataisyta laida. Perdirbo J. Maskvytis senasis.
84 Pust. Kaina 20c.

Dešimts Metų Smuklėje. Penkių aktų drama. Veikia 15
asmenų. Vertė Jonas M. Širvintas. Pust. 100. Kaina 40c.

Desenzano Mergelė. Trijų veiksmų drama. Vertė Kun.
V. Kulikauskas.

"DRAUGAS" PUB. CO.

2334 South Oakley Avenue

Chicago, Ill.